

PS PČR – 18. 3. 2018

SEMINÁŘ PAMÁTKOVÁ PÉČE A STAVEBNÍ PRÁVO

VÁŽENÉ PANÍ POSLANKYNĚ, VÁŽENÍ PÁNÍ POSLANCI, KOLEGYNĚ A KOLEGOVÉ,

se znepokojením sledujeme proces přípravy nového stavebního zákona a nemění na tomto faktu ani skutečnost, že primárním deklarovaným cílem předkladatele je zrychlit schvalovací proces.

Na jednu stranu vítáme snahu MMR, respektive Hospodářské komory ČR řešit stávající neudržitelnou situaci v oblasti povolování staveb, na stranu druhou jsme doslova zděšeni skutečností, co je schopno a ochotno MMR předložit připomínkovým místům k vyjádření.

K věcnému záměru nového stavebního zákona zaslalo své připomínky 56 úřadů a organizací. Z nich 46 vzneslo zásadní připomínku. A pokud se se stanovisky jednotlivých úřadů blíže seznámíte, zjistíte, že se nejedná o kritiku nepodstatných pasáží, ale že se jedná o skutečně závažné připomínky, které před přijetím některých návrhů výslovně varují. **12 ze 14 krajů zpochybňuje samotné základní kameny věcného záměru.**

Úředníkům, kteří připomínky formulovali vysekávám poklonu, protože jim na to MMR dalo šibeniční termín. Takto zásadní a jak MMR samo konstatuje revoluční materiál o více jak 250 stranách byl k mezirezortnímu připomínkovému řízení zaslán nadvakrát, v Eklepu byla zveřejněna výzva k vyjádření 6. února s termínem do konce toho samého měsíce!

Už toto lze považovat za signál dokládající chuť, zájem a vůli předkladatele hovořit a diskutovat o materiálu, který zásadním způsobem ovlivní náš venkov i města.

MMR se podařil nevídaný kousek. Věcný záměr nového stavebního zákona zpracovaný organizací prosazující soukromé zájmy – tedy Hospodářskou komorou ČR, spojil do jednoho šiku státní správu, samosprávu, památkáře, hasiče, hygieniky, vlastníky památek, spolky a další. Ti všichni si například uvědomují, že uplatnění fikce souhlasu způsobí, že nedojde k náležitému zohlednění dotčených veřejných zájmů, a nebude tudíž naplněn hlavní účel vydávání takového vyjádření. Jsme přesvědčeni, že na veřejné zájmy nelze rezignovat, a ještě k tomu z důvodu zájmu rychlosti řízení.

Jsme přesvědčeni, že fikce souhlasu bude motivovat k činění průtahů či obstrukcí ze strany stavebníka za účelem dosažení příznivého výsledku tedy dosažení uplatnění fikce. Tím dojde k obcházení účelu vyjadřování se ze strany dotčených orgánů hájících veřejné zájmy. Navíc věcný záměr rezignuje na otázku, jakým způsobem by se prováděl přezkum rozhodnutí vydaného na základě takového fiktivního souhlasného vyjádření. O tom, že fikce souhlasu bude jednoznačnou výzvou ke korumpování daného úředníka, který ve lhůtě nestihne vydat rozhodnutí, a tak za něj počítač vydá souhlasné stanovisko BEZ PODMÍNEK automaticky, ani nemluvě.

V této souvislosti upozorňuji, že spatřujeme velké nebezpečí nejen pro samotné kulturní památky, ale také pro historická města a sídla, která dosud byla pod ochranou památkových rezervací nebo zón. Nejdražší nemovitosti i pozemky se nacházejí vždy v centrech měst. Jsou si toho vědomi nejen developéři, ale i různí investoři, kteří z podstaty svého fungování mají jediný cíl – vytěžit z m² maximum. A jak jsem již uvedl, bude stačit, když se úředník nestihne ve lhůtě vyjádřit a počítač

vygeneruje automatický souhlas se stavbou ať je jakákoliv. A to se nebude týkat jen ohrožení památkové péče. Ve stejné situaci jako my budou požárníci, hygienici a další.

Pozastavili jsme se také nad úvahou zpracovatelů věcného záměru, kteří upozorňují na problém, že výkon státní správy je značně nepřehledný a pro dotčené osoby není jednoduché se vyznat v kategoriích stavebních úřadů, jejich organizaci a zejména v rozsahu jejich kompetencí či souvisejících nejasnostech v otázkách věcné příslušnosti, ...a přitom navrhují zavedení naprosto stejného problému pro státní památkovou péči, kde dnes existuje jeden správní orgán, výkon státní správy je přehledný, kompetence jednoznačné a věcná příslušnost zřejmá.

Další podivností je záměr, aby stavební úřad vydával povolení na, z hlediska památkové péče tak vysoce odbornou, činnost, kterou je restaurování maleb či soch v interiéru staveb, přestože tyto práce nevyžadují stavební povolení. Vlastník kulturní památky bude v případě zamýšleného restaurování movitých věcí (obrazy, sochy, hudební nástroje apod.) podávat žádost na orgán státní památkové péče, ale v případě restaurování nástěnných maleb a soch, které jsou součástí stavby, žádat stavební úřad! Toto je ono zjednodušení a zpřehlednění kompetencí státních orgánů?

Po jednání s paní ministryní Dostálovou jsme MMR zaslali pětadvacet otázek, na které jsme bohužel dodnes neobdrželi odpověď. Těmi základními jsou:

- Jak obnova národních kulturních památek a kulturních památek, včetně restaurování soch a nástěnných maleb, podle ustanovení § 14 odst. 1 zákona o státní památkové péči, brání konkurenceschopnosti ČR, zpomaluje výstavbu strategického a klíčového významu, bytů, občanské a další vybavenosti v území?
- Představuje obnova národních kulturních památek a kulturních památek průtahy či bariéry omezující výstavbu?
- Které větší investiční záměry související s obnovou kulturního dědictví jsou mnohokrát časově neúměrně náročné?
- Proč princip jednotné soustavy státních orgánů s jasnými hierarchickými vztahy, jednotným řízením a metodickým vedením platí pouze pro stavební rezort, nikoli pro oblast státní památkové péče, která dnes takovou soustavu má, ovšem věcný záměr stavebního zákona navrhuje její rozšíření na 2 správní úřady (stavební úřad a orgán státní památkové péče) a dvě ministerstva (Ministerstvo pro místní rozvoj a Ministerstvo kultury)?
- Jak bude řešen rozpor mezi cílem rekonstrukce spočívajícím ve vydání jen jednoho rozhodnutí o povolení stavby a postupem stanoveným § 14 zákona o státní památkové péči, § 9 a § 10 prováděcí vyhlášky č. 66/1988 Sb., a to vydání více rozhodnutí k přípravě a realizaci obnovy z důvodu ochrany kulturně historických hodnot?
- Jak bude v případě jednoho rozhodnutí v jednom správním řízení zajištěno zpracování záměru restaurování a provedení nezbytných restaurátorských, stavebně historických a dalších průzkumných prací?
- Jak bude zajištěno, že úředník stavebního úřadu - arbitr veřejných zájmů bude řádně chránit zájmy státní památkové péče, aby nedošlo k poškození a znehodnocení kulturního dědictví?

Pokud předkladatel hovoří o revoluční změně, má pravdu. My jsme však přesvědčeni, že revoluční změna to bude ve prospěch velkých investorů na úkor všech ostatních. Takto nebezpečný a já říkám i troufalý záměr si nedovolili předložit ani nejznámější političtí šíbři v divokých devadesátých letech.

Je obrovská škoda, že tak drahocenný čas byl ministerskými úředníky promarněn a namísto toho, aby se seriózně zabývali nalezením odpovědi na otázku: „Jak zrychlit stavební řízení, aniž by byl ohrožen veřejný zájem“, ...hledali odpověď na otázku „Jak splnit letitý sen nadnárodních stavebních firem a dravých investorů, aby je už státní orgány a vlastníci sousedních staveb a pozemků přestali otravovat?“

Je více než zarážející, že napříč úřady, a dokonce i obory panuje 100% shoda nad tím, co je ve věcném záměru špatně, v čem je pro stavebníka nepřehledný, kde doslova otevírá dveře korupci a kde v podstatě likviduje potřebu zohlednit veřejný zájem. Ten totiž definuje sám úředník, který stavební povolení vydává. I přesto, že léta upozorňujeme na velmi diskutabilní a mnohdy likvidační rozhodnutí orgánů SPP, říkáme, že česká památková péče, její systém, a nakonec i lidé, kteří jej tvoří a rozvíjí, nám závidí celá Evropa. Čeští restaurátoři ve světovém měřítku požívají stejného respektu, jako archeologové. Je-li něco, co funguje, a památková péče zde funguje, je třeba na tom stavět. Nikoliv bořit a s stavět znovu – ještě k tomu na velmi vratkých a já říkám záměrně vratkých základech.

Jsme přesvědčeni, že MMR by mělo věcný záměr od základů přepracovat a tak, jak slyším z úst některých představitelů dotčených orgánů, nový věcný záměr by mělo více detailněji a seriózněji diskutovat a projednávat. Možná, že kdyby MMR nepředalo úkol zpracovat nový stavební zákon Hospodářské komoře, neuřízlo by si ostudu, že 95% připomínkových míst jim věcný záměr argumentačně doslova rozcupuje.

Na závěr bych rád poděkoval panu poslanci Černoorskému a vlastně celé Pirátské straně, že vnímají téma památkové péče jako důležité a věřím, že společnými silami se nám podaří kulturní dědictví naší země rozvíjet, a nikoliv ničit.

Ing. Martin Kadrman,
památková asociace ASORKD

* *